

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Zadnja dvanajstina.

(Govor posl. sođr. Etbina Kristana v Narodni skupščini dne 30. junija 1922.)

Gospodje, Narodna skupščina je vstopila v razpravo prvega proračuna, ki ji je predložen na rešitev, odkar obstaja sedanja naša nova država; sredi te tako potrebne proračunske razprave pa imamo naenkrat posebno delno proračunsko debato, debato o enem delu budžeta, budžeta za mesec dni. Zdi se mi, da bi bilo težko izmisliti kaj, kar bi moglo bolje ilustrirati abnormalne razmere v naši deželi, kot jih ilustrira to dejstvo. In ko je gospod finančni minister pred enim tednom predložil Narodni skupščini svoj zakon o tej dvanajstini, je v svojem utemeljevanju dejal, da se je takrat, ko sta se sprejemali zadnji dve dvanajstini, z gotovostjo računalo, da bo do konca tega meseca v Narodni skupščini odobren tudi že proračun za leto 1922./23.

Vprašal sem sebe in vprašal bi vas, gospodje, in ponekod bi bilo zanimivo dobiti odgovor tudi od gospoda finančnega ministra, kako in kdo je mogel z gotovostjo računati, da bo do konca tega meseca v skupščini odglasovan in sprejet proračun za leto 1922./23., ki ni bil v času, ko sta se odglasovali zadnji dve dvanajstini, dodelan niti v finančnem odboru. Ne le da je bilo upanja, temveč gospod minister pravi, da se je računalo z gotovostjo; in to, gospodje, karakterizira ves način vladanja in upravljanja v tej deželi. Ta ali oni minister si vtepe v glavo, da se mora to in to tako in tako zgoditi; on misli, on ima gotovost, da bo baš tako, in zaradi tega ne stori niti najmanjšega ukrepa za eventualen drug slučaj. In potem, če se prevari, če Bog oče ni hotel urediti baš tako, kakor si je izračunal v svoji glavi, e, tedaj stojiš pred praznino, pa ne veš kaj storiti.

Gospodje, že nekoč smo imeli razprave o dvanajstinih tukaj na dnevnem redu. To je bilo sploh vse, pri čemer se je v tej skupščini sploh moglo govoriti o proračunskih vprašanjih. Dvanajstine in dvanajstine! — Ne bi se rad spuščal v vsakovrstne podrobnosti, zlasti zaradi tega ne, ker imamo pred sabo proračunsko razpravo, v kateri se bo moralo govoriti o mnogih in mnogih rečeh, toda, gospodje, kadarkoli se pokazujejo v deželi pritožbe zaradi političnih, gospodarskih in raznovrstnih pomanjkljivosti sploh, se gospodje od vlade izgovarjajo, da ni sredstev, da gospodarsko življenje ni dobro razvito itd. Seveda! Kako pa naj ima sredstva dežela, kako naj se dobe sredstva, kako naj se gospodarsko življenje dviga, če živi država sama vedno le od meseca do meseca, če država sama nima vsaj za eno leto celega načrta, po katerem bi uredila svoje gospodarsko življenje?

Gospodje, lahko bi govorili o tem, kako učinkujejo te večne dvanajstine na po-

liu prosvete, na polju socialnega življenja, na trgovino itd. Toda Vam, gospodje, je neka institucija posebno prirasla k srcu, namreč vojska, in zato bi vam priporočil, da bi pri posameznih delih, pri raznih vojaških šefih poizvedeli, kako ste to svojo vojsko spravili na psa s svojim dvanajstinskim gospodarstvom. Ta ali ona armada mora nabaviti hrano za svoje moštvo, sena za konje, slame itd. Ne navajam vam tega, kot da bi mi bila vojska najbližja institucija, ampak zato, ker se boste za vso stvar morda vendar nekoliko bolj zanimali, če spoznate, kako ste ta aparat, ki vam je tako važen, oškodovali. Komandant ali referent hoče nabaviti, kar je potrebno. On poižve pri liferantih za cene in druge pogoje in dobi nemara cene, ki so kolikor toliko ugodne. In sedaj ga najprej ovira birokratizem, ki se je vtihotopil tudi v vojsko. Tudi če so mu krediti na razpolaganje, ne sme zaključiti kupčije, ampak mora poslati naznanilo nemu pa drugemu predstojniku, in preden pride odgovor, je že davno konec dotičnih dvanajstini. Tedaj je treba poizkušati iznova. Ampak če hočeš sedaj kupiti, kar bi bil moral kupiti pred dvema mesecema, so cene poskočile za sto ali tudi za dvesto odstotkov. Takrat bi bil lahko za vse leto kupil potrebščine po sprejemljivih cenah; sedaj moraš za visoke cene nakupiti za dva meseca in se pripraviti na to, da bodo do prihodnjega nakupa cene zopet poskočile. In tedaj je naravno, da ni dovolj sena za konje, da ni dovolj hrane za ljudi, da ni dovolj obleke, posteljine da ni ničesar. In če pogledate našo vojsko, bi včasih mislili, da je to skupina beračev, za silo zgnanih v nekakšne tabore za namene, ki jih ti ljudje sami ne razumejo in ne poznajo. (V. Brkič: Tedaj je opozicija kriva, ker ne da kreditov.) Da, tako se potem govori. Opozicija je kriva, ker ne daje kreditov. Gospodje, to

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana poš. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 10 Din, za inozemstvo 20 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 80 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

nedajanje kreditov, ki se opoziciji vsak čas očita, se mi zdi že smešno. Prav tako izgleda, kakor da so tukaj sami ljudje, ki še nikdar niso videli kakšnega parlamenta od znotraj, dočim vidi človek tukaj skoraj same stare parlamentarce, ki lahko pripovedujejo ne le vsakovrstne anekdote, ampak dovolj resnih spominov iz svojega parlamentarnega življenja. Kako morete od opozicije pričakovati, da naj dovoljuje kredite? To ni bila nikdar naloga opozicije. Naloga opozicije je ta, da vodi kontrolo in da podpira delo parlamenta s svojimi predlogi. Ali veste, kaj pomeni dovoljevanje kreditov? To pomeni nekaj posebnega, to pomeni izraz zupanja, in opozicija ni bila nikdar zato v kakšnem parlamentu, da izreka vladni zupanje. Na noben način ni to njena naloga. Pravi se: Vi zahtevate to in ono, sredstev pa ne daste. Naša dolžnost je z zahtevami in predlogi pokazati, kaj da je potrebno, izvajati pa morate vi, zakaj vi vladate, a ne mi, in za svojo vladno nosite vi odgovornost. Mi ne moremo odgovarjati za vladno, in dokler ne morem za kakšno vladno sprejeti odgovornost, se tudi ne more od mene zahtevati, da dajem tej vlad kredite in na ta način sodelujem z vladno.

Za nas socialiste velja zlasti to, da ne moremo vladi dajati kreditov, ker smo opozicija ne le proti osebam, ki danes vladajo — in še najmanj proti osebam — ampak smo opozicija proti temu sistemu, obstajajočem v tej in v mnogih drugih deželah. Taka načelna opozicija ne more nikakor glasovati za proračun, ali pa za proračunski del, izražen v teh dvanajstinah. Toda, gospodje, zato imamo vendar pravico ne le govoriti o tistih velikih programnih točkah, ki nas ločijo od vas, ampak imamo tudi pravico in dolžnost — in če bi bila večina na svojem mestu, bi pozdravila tako delo — da s svojim svetom, s svojo kritiko, s svojimi zahtevami in predlogi podpremo delo te skupščine. In to smo vedno delali. (Dalje prih.)

Zakaj ministri ne odgovarjajo na vprašanja?

(Konec.)

Predsednik dr. Ivan Ribar: Besedo ima zopet gospod Etbin Kristan za vprašanje na predsednika zaradi neke interpelacije na gospoda ministra za zunanje zadeve.

Etbin Kristan: Dne 28. aprila sem podal na gospoda ministra za zunanje zadeve interpelacijo, o kateri mislim, da bi lahko zanimala to skupščino in našo javnost sploh. Znano je, da so razmere med našo državo in Italijo nekam labilne, in znano je tudi, da obstojajo važna vprašanja, ki se tičejo naše države in deloma tudi Italije, in ki zahtevajo nujne rešitve. O teh vprašanjih so se vodila tudi poga-

janja, časopisi so pisali o tem. Žalostno je zares, da ne more Narodna skupščina črpati svojih podatkov iz drugih virov, kakor iz časopisja. Časopisi so pisali, da se vodijo nekakšna pogajanja med našo državo in Italijo. Vodila so se pogajanja v Santi Margheriti in v Rimu, kolikor nam je znano zopet po časniških vesteh. Do danes pa nismo mogli izvedeti, kako so se z Italijo pogajali in kako so se pogodili. (Medklic: Oni so dobili šole v Dalmaciji.) In v Genovi, gospodje, smo imeli konferenco svetovne važnosti; konferenco, na kateri so bile zastopane takorekoč vse evropske dežele, nekatere azijske itd.

Tudi naša država se je, kolikor nam je znano, udeležila te konference. Pa zopet nima Narodna skupščina kot zakonita predstavnik našega naroda uradno nobenega pojma o pogojih, pod katerimi je šla naša delegacija tja; Narodna skupščina nima najmanjšega pojma o direktivah, ki jih je delegacija dobila; Narodna skupščina nič ne ve, kako je delegacija zastopala naše interese, kako se je ozirala na interese drugih narodov Evrope. Jaz sem gospoda ministra za zunanje zadeve z interpelacijo vprašal o teh rečeh. To je bilo dne 28. aprila. Do današnjega dneva nisem dobil od gospoda ministra nikakršnega obvestila, ali misli in kdaj da misli odgovoriti na to interpelacijo. To je ena tistih interpelacij, ki ne bodo imele nobenega pomena več, če naj čakamo še štiri ali pet mesecev na odgovor. To je interpelacija, na katero bi bilo treba nujno odgovoriti (Barić: Ki je že danes skoraj zastarela...) Ne vem, ali je gospod minister sploh pri volji odgovoriti in kdaj misli to storiti. (Hrup. — Dr. Milan Korun; Minister Ninčić sploh ne misli odgovarjati. On ni bil še na nobeni seji na kateri so bila vprašanja zanj. — Klic: Niti na eni ne.)

Kakor imamo največje spoštovanje do našega predsednika, moram vendar, ker nisem dobil od gospoda ministra še nikakršnega obvestila, vprašati gospoda predsednika, ali je sploh izročil mojo interpelacijo gospodu ministru, zakaj ta bi bil seveda nekriv, če se to ne bi bilo zgodilo, da si moram priznati, da se mi to zdi zelo neverjetno. Če gospod predsednik ni izročil moje interpelacije, bi si dovolil vprašati, iz kakšnih razlogov se to ni zgodilo. Če jo je izročil gospodu ministru, bi rad izvedel, ali pride ta interpelacija, ki je doslej še aktualna in važna in ki mora zanimati vsakogar v deželi, na dnevni red in če morem pričakovati odgovora nanjo. (Hrup. — Medklic: Treba bi bilo! — Ploskanje.)

Gospodje, ko smo v razpravi o poslovniku zahtevali, da dobi ta skupščina odbor za zunanje zadeve, se je to odbilo. In kakor sedaj stvari stoje, nimamo drugih sredstev na razpolago, kakor interpelacije, če hočemo kaj izvedeti o stanju naše zunanje politike. In če pri tem še ministri ne odgovarjajo na naše interpelacije, tedaj, gospodje, je ta skupščina degradirana tedaj je tej skupščini sploh odvzeta pravica, da kontrolira politiko, ki je tako važna, kakor je pač zunanja. (Ploskanje. Hrup.) Zato, gospod predsednik, mi je čast vprašati, ali ste mojo interpelacijo izročili gospodu ministru, in če ste jo, kdaj pride ta interpelacija na dnevni red in kdaj se bo odgovorilo nanjo.

Predsednik dr. Ivan Ribar: Čast mi je naznaniti, da sem interpelacijo, o kateri se govori, na 64. seji dne 1. maja oddal gospodu ministru, gospod minister mi pa do danes še ni odgovoril ničesar o interpelaciji. Zahteval sem odgovor od gospoda ministra, kdaj bo odgovarjal na to interpelacijo. (Hrup. Klic: Hvala bogu! — Ploskanje.)

NARODNA SKUPŠČINA.

14. aprila. Posl. dr. Veljković, predsednik finančnega odbora je podal zanimivo sliko k predloženemu proračunu. Povedal je, da se je finančni odbor pač pečal z uvedbo davka na imetje, pa je zaenkrat to še nemogoče, ker bi bilo treba popisati vse imetje državljanov. (Samo dva odstotka so nameravali odvzeti, pa še to jim je bilo preveč — popisa ne morejo izvršiti!) Dalje mu ni všeč, da je voj-

ni minister prekoračil proračun za 514 milijonov — nam tudi ni. Vemo, da krčijo pouk po šolah, da mečejo ljudi iz bolnic iz strahu, da ne bi bil prekoračen proračun. Samo vojni minister ima korajžo — seveda, saj je vojak! Govornik zahteva višje neposredne davke in manj vojaštva.

Popoldne je imel končno besedo poročevalec posl. Šečerov. Izjavil je, da je finančni odbor v sporazumu z vojnimi ministrstvom znižal število stalne vojske od 131.000 na 109.000 mož. (No, to je že lep korak, a treba bo storiti še vse večjega: armada nas stane po proračunu nad 1 milijardo Din, dočim prosveta ne zahteva niti pol milijarde. Ali je torej Jugoslavija bolj za prosveto, ali bolj za militarizem?)

Po izvajanih poročevalca je prešla skupščina na glasovanje: 164 glasov je bilo za, 44 pa proti. Prihodnja seja jutri; na dnevnem redu bo specialna debata o proračunu.

Politične vesti.

+ **Fašistovski umor v Zagrebu.** »Hrvat« z dne 14. t. m. poroča o umoru znanega člana Hrv. Sokola in člana športnega kluba »Croatie«, Rudolfa Rožiča. V »Narodni kavarni« je bila večja družba, med katero je nastal prepir. Policiist je aretiral nekoga Mihajlovića, ki je pričel klicati na pomoč. Za aretirancem je šlo več ljudi, da bi podali svoje izjave pri policiji. Pri Balkanski banki so tedaj nenadoma padli štirje strelci, katere je sprežil po izpovedbah raznih prič uradnik Jugoslavenske Banke, Sipušić, ki je glasno preklinjal hrvaško mater. Zgrudil se je mirni gledalec Rožič, smrtno ranjen. Sipušić, ki je postal v zadnjem času navdušen demokrat, nacionalist in fašist, so takoj aretirali. Pri njem niso našli samokresa, pač pa doma, kar pa si razlagajo z dejstvom, da operirajo fašisti z večjo množino samokresov. Vsekakor je ta umor zanimiv, ker nam dokazuje, da se je posrečilo belgrajski vladi do najvišje mere razburkati ljudske strasti, ki vidijo danes samo Srba in Hrvata. Vzrok tjeji seveda v nezavednosti, v kateri se valja srbski, kakor tudi hrvaški narod. Ne smemo namreč pozabiti, da je med njima okoli 70% analfabetov.

+ **Na Reki so našli v prostorih mestnega komunističnega udruženja veliko zalogo bomb, min in nušk.** Karabinjeri so vso zalogo zaplenili, komuniste pa pozaprli. Delavski položaj, ki je že itak neznošen, se je še poslabšal, ker so aretacije na dnevnem redu.

+ **Zborovanje mednarodnega ženskega udruženja.** Od 18. avgusta do 2. septembra t. l. se vrši v Varese zborovanje mednarodnega ženskega udruženja. Sodelovale bodo lahko osebe vseh narodnosti brez razlike spola, stanu, vere in političnega naziranja, katerih duh ni omejen od narodnostnih mej in ki čuti potrebo po skupnem naporu za doseg miru in sporazuma med narodi. Zborovanje bo imela obliko poučnih tečajev ter se bo vršilo pod pokroviteljstvom mednarodnega ženskega udruženja za mir in svobodo, ki je med vojno nastalo v Haagu in bilo potrjeno na zborovanjih v Curihu in Salzburgu. Za pojasnila se vsakdo lahko obrne na sledeča dva naslova: 1. Lega internazionale femminile (Sezione italiana) Milano, Via Kramer 6; 2. Burg Laenstein miss Balch Rue Vieux collège, Ženeva.

+ **V Italiji je prišlo pri Valenziji do trčenja vlakov, ki je zahtevalo okoli 30 žrtiev.** Nesrečo je zakrivilo prometno ministrstvo, ki ni odredilo varnostnih odredb vkjub pritožbam od strani železniške uprave.

+ **Na državni konferenci češkoslovaških rudarjev so razpravljali o prošnji krščansko-socialnih strokovnih organizacij za sprejem v koalicijo treh rudarskih zvez.** Konferenca je odgovorila, da sprejmejo krščansko-socialno organizirane delavce je kot posamezne osebe.

+ **V finančnem odboru berlinskega Reichstaga so sprejeli predlog, s katerim so odredili prisilno posojilo v znesku 70 milijard mark.**

+ **Komunistična »Internac. Presse Korrespondenz« v Berlinu skuša z vsemi mogočimi sredstvi opravičiti potek obravnave proti socialnim revolucionarjem v Moskvi.** Zlasti pa še sedaj, ko je energično protestiral proti komunističnim metodam sam njihov dušni vodja Maksim Gorki in francoski pisatelj Anatole France, ki ga komunisti zelo čislajo. Trudijo se potvoriti resnico zlasti še zaradi tega, ker vedo, da v zapadni Evropi sploh nimajo pristašev oziroma v tako majhni množini, da sploh ne prihajajo v poštev. To se je pokazalo posebno še na kongresu angleške delavske stranke »Labour Party«, ki je s tremi milijoni glasov proti 260.000 glasovala proti Moskvi. Treba pa je pomisliti, da šteje ruska komunistična stranka komaj 500.000 članov, medtem ko jih vsa III. internacionala v najboljšem slučaju komaj en milijon. Ta številka vpliva naravnost katastrofalno na komunistične pristaše, ker govori več kakor cele skladovnice knjiig. Kako je zainteresirana komunistična stranka pri moskovskem procesu, nam najbolj dokazuje dejstvo, da so sodniki obenem tudi obtožitelji, in sicer komunistični vodje: Krilenko, Lunačarski, Pokrovski, Muna, Zetkinova, Bakanvi in drugi. Tekom razprave se je že dognelo da so komunistične klevete, da so se urli obtoženi socialni revolucionarji z orožjem v reki sovjetskimi oblastim, ničeve. Naravno je, da je odpor v socialističnih vrstah zelo velik proti takemu sodniškemu postopanju, pri katerem streme komunistični vodje, opravičiti svoje nezmislno ravnanje, ki dokazuje, da jim je zelo malo do enotne fronte.

+ **Ruski komunisti o komunističnem režimu.** Nihče ne more tajiti, da so ruski komunisti precej naredili za socializem. Toda da socialna revolucija brez trdne podlage zelo škoduje proletariatu, je tudi znano dejstvo. Mi opažamo, da so ruski komunisti primorani vračati se k kapitalizmu. Lenin sam je oznanil umik komunisti, v Rusiji. Sistem, ki ga izvajajo ruski komunisti, ni zadovoljil niti ogromnega dela komunistične stranke v Rusiji, ker je izdal proglas, podpisan od Miasnikova, bivšega člana komunistične stranke. Miasnikov je moral že pod carskimi režimom plačati svoje komunistično prepričanje z dolgoletno ječo in izgonom. Proglas, datiran že z dne 14. marca t. l. je moskovska vlada prepovedala širiti, vendar pa je prišel preko ruskih mej, proglas obtožuje predvsem voditelje ruske komunistične stranke, da so izdali mase in revolucija. V informacijo podajamo iz proglasa sledeče odstavke: »Izraz izdajalec ne zadostuje za pravilno označbo skrajno nesramne politike, katere žrtve so naši padli tovariši in mi vsi, ki smo se s poštenim namenom posvetili stranki in komunistični internacionali. Proglas opisuje navdušene ruskega delavstva ob četvi revolucije ter govori o s krvjo napisani ruski revolucionarni zgodovini. »Zločinstvo belih je na dlani. Ako pa patentirani voditelji delavskih mas prilagodijo tak zgodovine svojim instinktom, je to kvalificirano zločinstvo, ker pretvajo kri in ker uničijo stvar, ki so se zano zavzeli. To so demagogi, ki imajo na vesti ocean krvi, ki so vse razrušili in uničili, ki pa niso sposobni, da bi ustvarili najmanjšo stvar.« O diktaturi proletariata pravi proglas: »Čeprav pritiska k tlom železna pest svobodo delavčeve misli in čeprav skuša kakor reakcija upopeljati najhujša mnenja revolucionarnega individualizma, je vendar upravičeno vprašanje zakaj je morala ta železna pest pasti na glave ruskih delavcev in kmetov? Kdo potrebuje pri nas novih revolucijov in novih napačnikov? Morda revolucija ali vlada? Kje je v Rusiji ločilna črta med vlado ma?« Proglas navaia dokaze, da so med vlado in komunistično stranko zabrisane vse močje. Delavska opozicija obtožuje obe, »ker sta izdali interese delavskega razreda in svetovnega proletariata. Oni so voditelji nove buržuazije, ki je bolj zločinska in krvoločnejša nego je bila stara. Oni so ustvaritelji najbolj krvavih preganjanj delavstva, ki so izropani brez vsakega usmiljenja. Mi, ruski delavci smo oropani svari koalicijskih in stavkovnih pravic! Končno svari proglas zapadnoevropsko delavstvo, naj vendar

do petnaest let. Današnja krščanska družba se zgraža nad betlehemskim detektorom. Kaj pa je to, če kdo zapodi otroka, katerega organizem je še nežen, v zatohlo, nesnažno in nezračno sobo in ga tam prikleno na delo v pozno noč, če ne detektor? Proletarski stariši niso krivi, da morajo otroci delati v domači industriji. Do tega jih prisilijo razmere. Če bi oče prejemal pošteno mezdno, da lahko pošilja svoje otroke v šolo, jih oblači in prehranjuje, bi gotovo ne dovolil, da otrok prične delati že s petim letom. Mati bi

pa še toliko manj pristala na kaj takega. Ampak današnji gospodarski sistem je tak, da tisti žive v največji revščini, ki so pridni in opravljajo najbolj težka dela, medtem ko tistim ni treba delati, ki so zagledali luč tega sveta v palači bogatina, pa vseeno razkošno in razsipno žive. Kjer je vpeljana domača industrija, so tudi delavske mezde najnižje in tam tudi vlada največja revščina. Otroci so ogoljufani za otroška leta, kar toliko pomeni, da so varani za vse njih življenje. Ko se drugi otroci igrajo in uživajo

brezskrbnost otroških let, morajo delavčevi otroci delati in si služiti vsakdanji kruh. Kdor dela za odpravo otroškega dela v tovarniški ali domači industriji, pomaga graditi podlago boljši človeški družbi, v kateri ne bodo več izkoriščali malčkov zaradi malika — profita!

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.

Tisk: Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Akcijska družba

za eksploatacijo premogovnih rudnikov v Petrovcu, Pozarevačkem

išče večje število dobrih, izvežbanih

rudarjev

za dela pri črnem in rjavem premogu. Delo je na akord, za-
služek dober, stanovanje na razpolago. Nastop takoj.

Ravnateljstvo

premogovnih rudnikov, Petrovac, Pozarevački.

Največja zaloga
klavirjev in pianin v Ljubljani.

se priporoča za na-
kup najboljših instru-
mentov izvrstnih to-
varn po najsolidnejših
in nizkih cenah.

TVRDKA J. DOLENC,
Ljubljana, Mišerjeva ulica št. 5

Naznanilo.

Naznanjam sl. občinstvu, da sem preselil
svojo čevljarstvo delavnico iz Žabjaka št. 3
v Kolodvorsko ulico št. 18, kjer bom iz-
deloval vsakovrstne luksuzne čevlje.

Zaloga čevljev na drobno in debelo; trgovci
imajo popust.

Priporočam se vsem svojem cenj. odjemalcem, kakor tudi
ostalemu p. n. občinstvu za nadaljna naročila.

Zalokar Alojzij, čevljarški mojster,
Ljubljana, Kolodvorska ulica 18.

Vse sokolske potrebščine

za člane, članice, naraščaj in deco
po predpisu Jugoslov. Sokol. Saveza
ima v zalogi

Drago Schwab

(preje Schwab & Bizjak)

Ljubljana,

Pod Narodno kavarno, Dvorni trg 3.

Slavnostni kroji po
meri se izdelujejo v
najkrajšem času v
lastnem

modnem salonu.

Na željo se razpoši-
ljajo posamezni deli
in sokol. sukno proti
povzetju.

Blago za pravleko divanov in drugega pohištva
v veliki izbiri, dalje različno platno in juta
za tapetnike, sedlarje i. t. d. priporoča tvrtka:

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Več tesarjev

se takoj sprejme v trajno delo
pri

Stavbni družbi d. d.,
Ljubljana,

Levstikova ulica št. 19.

RUPERT JEGLITSCH

FRANZ FRANGESCHA MASLEDNIK
trgovina železnine in zaloga ribarskega orožja

Gospeska ulica 11.

MARIBOR

Gospeska ulica 11.

Kupujem po najvišjih dnevnih cenah
lipovo cvetje
suhe gobe

ter raznovrstna zdravilna zeljstva in korenine.

V. H. ROHRMANN, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 27.

Zahtevajte vedno in povsod

kruh in pecivo
I. delavske pekarnе
v Ljubljani, Kolezijska ulica 4,
ki je najboljši.

V Ljubljani in okolici se prodaja v vseh prodajalnah, ki so označene s tozadavnimi napisi.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo,

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50,
v lastnem posloplju.

Brzojavni naslov: KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup
in prodaja vsakovrstnih
vrednostnih papirjev, deviz
in valut, borzna naročila,
predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso
menic ter kuponov, nakazila
v tu- in inozemstvo, safe-
:-: deposits itd. :-: